

„Zabawy kreatywne na rozwijanie motoryki małej.”

Rozwój fizyczny dziecka to proces skomplikowany i wieloetapowy. Każdy maluch przyswaja nowe umiejętności ruchowe adekwatnie do swojego wieku. Poznawanie świata i przetwarzanie odbieranych z zewnątrz bodźców ma za zadanie ukształtowanie młodego organizmu i nadanie mu odpowiedniej sprawności. Rozwój motoryki jest bardzo istotny dla prawidłowej sprawności fizycznej, a także ogólnego funkcjonowania dziecka. Jeśli przebiega bez zakłóceń jest doskonałą podstawą do nauki pisania i czytania, koncentracji, orientacji przestrzennej, koordynacji wzrokowo- ruchowej.

Motoryka mała to termin obejmujący wszystko, co jest związane z precyzyjnymi ruchami rąk i palców. To dzięki niej nasze dziecko uczy się chwytać, ścisnąć, ugniatać, a potem precyzyjnie manipulować przedmiotami, trzymać sztućce, myć zęby, rysować, czy przykręcać śrubki. Motoryka mała to sprawność dłoni i palców, zaś motoryka duża to sprawność fizyczna całego ciała. Dla zobrazowania podam kilka przykładów aktywności ruchowych charakterystycznych dla motoryki małej i dużej:

- Motoryka mała: rysowanie, lepienie z plasteliny, chwytywanie przedmiotów, zawiązywanie butów, zapinanie guzików, pisanie, rozwój chwytu.
- Motoryka duża: bieganie, skakanie, pokonywanie przeszkód, gra w klasy, gra w piłkę, zabawy równoważne, w których ważna jest koordynacja wzrokowo-ruchowa, związane z rzutem, celowaniem.

Kreatywność pomaga w rozwiązywaniu problemów, radzeniu sobie z przeszkodami. Dbanie o jej rozwój u dzieci jest niezwykle ważne. Dzięki kreatywnym zabawom dla dzieci zadbasz o rozwój wyobraźni swojego malucha, nauczysz go patrzenia na różne sytuacje z wielu perspektyw, co zapewne będzie miało pozytywne skutki w przyszłości. Każde dziecko ma w sobie ogromne pokłady kreatywności, a zadaniem dorosłych jest pielęgnowanie tej cechy. Przykłady kreatywnych zabaw na rozwijanie motoryki małej.

Domino z kamieni

Gdy pójdziecie na spacer, zbierajcie różne kamyczki. Niech nie będą zbyt duże, wybierajcie raczej te drobniejsze. Z kamyczków zróbcie nietradycyjną wersję domino. Plakatowymi farbami pomalujcie kamyki na różne kolory, a następnie domalujcie czarne kropki i gra gotowa!

Odryswywanie cieni

Zasady są bardzo proste. Wykorzystajcie światło słoneczne lub odpowiednio ustawcie lampę tak, by światło padało na ustawione w rzędzie zabawki lub inne przedmioty. Następnie razem z dzieckiem odrysujcie (np. na dużym kartonie papieru) wszystkie cienie.

Nietypowy obrazek

Na spacerze zbierajcie różne rzeczy: listki, płatki kwiatów, patyczki, kasztany, kamienie, jarzębinę. Po powrocie do domu wykonajcie z nich obrazki. Niech każdy z nich przedstawia coś konkretnego, np. krajobraz, motylka.

Maluj kreatywnie

Zapomnijmy na chwilę o istnieniu pędzla i próbujmy zachęcić dzieci do rozprowadzania farby za pomocą sznurka, widelca, gąbki do mycia naczyń, szczoteczki lub pomponów. Można malować piąstką dłoni lub każdy palec zamoczyć w innym kolorze farby.

Żelowy woreczek

Do zabawy potrzebny jest: strunowy woreczek, żel do włosów, różne kulki i koraliki. Do woreczka wsypujemy kolorowe korale, kulki, dolewamy żel do włosów. Zamykamy szczelnie opakowanie. Teraz można przesuwając kuleczki w różne strony. Woreczek wypełniony żelem można przykleić do okna, dzięki czemu zabawa będzie bardziej atrakcyjna, bo przenikające światło będzie dodawało zabawie pewnej magii.

Ciecz nieniuonowska

Sposób wykonania cieczy nienewtonowskiej jest bardzo prosty: wystarczy zmieszać ze sobą wodę i mąkę ziemniaczaną. Najlepiej po prostu wsypać mąkę do miski i dolewać sukcesywnie wodę. Ile wody powinniśmy dodać, aby powstała ciecz nienewtonowska? Powinniśmy ją dolewać do momentu, aż mieszanina osiągnie odpowiednią konsystencję. Jeśli dolejemy odpowiednią ilość wody, nasza ciecz będzie spływać z łyżeczki, choć samą łyżeczką będziemy mogli ją jednocześnie z łatwością pokroić.

Zabawy ze słomkami do napojów

Do zabawy używamy całych długich słomek do napojów oraz makaronów rurek. Makaron to nasze rybki, które chcemy wyłowić. Dlatego musimy je złowić na wędkę (słomkę).

Sensoryczne koszyczki

Sensoryczne koszyczki to odgadywanie przedmiotów tylko za pomocą zmysłu dotyku. Do zabawy potrzebujecie: dwa koszyczki, dwa kawałki materiału z wyciętym otworem na dłonie, dwie gumki recepturki do zamocowania materiału i kilka różnych przedmiotów (koniki, małe auta, szyszki, łyżeczki, klocki, kasztany, małe maskotki, nakrętki od butelek) po dwie sztuki każdy, tak aby w jednym i drugim koszyczku umieścić takie same przedmioty. Zadaniem dziecka jest wyjęcie takich samych przedmiotów.

Pan Gniotek

Do wykonania Gniotka potrzebujecie: balon, butelkę 500 ml, mąkę ziemniaczaną lub ryż, lejek, słomkę lub wykałaczkę, włóczkę do zrobienia fryzury naszemu stworkowi oraz czarny marker. Na początku wsypujemy mąkę do wysokości 1/2 lub 3/4 butelki w zależności od wielkości balona. Najlepiej robić to przez lejek, poruszając w środku słomką lub wykałaczką, aby przesypywało się bez zastoju. Następnie dmuchamy balon, skręcamy go i zakładamy na butelkę. Teraz wystarczy butelkę obrócić w taki sposób, aby mąka przesypała się do nadmuchanego balona. Można to przyspieszyć ściskając kilkakrotnie butelkę

Szukanie monety

Wspólnie z dzieckiem przygotowujemy ciasto, np. z masy solnej. W kulkę ciasta wkładamy monetę. Zadaniem dziecka jest ją odszukać. Przepis na masę solną: Potrzebujecie 1 szklankę maki, ½ szklanki soli, ½ szklanki wody. Wszystko razem zagniatamy i gotowe.

Oddzielanie

Wersja dla chłopców:

Potrzebujemy przybornika ze śrubkami, nakrętkami albo guzikami, kamykami, ryżem. Zadaniem dziecka jest oddzielenie poszczególnych elementów, pogrupowanie ich.

Wersja dla dziewczynek:

Czarujemy i zamieniamy dziewczynki w Kopciuszka, który niestety nie może iść na bal dopóki nie rozdzieli (fasoli, kaszy pęczak, grochu, ziela angielskiego). Dajemy dziecku kilka miseczek i zapraszamy do zabawy.

Poszukiwacze skarbów

Zabawa, która jest naprawdę świetna. Do pudełek (najlepiej solidnych plastikowych, które mają zamknięcia) wsypujemy kaszę, groch, ryż, fasolę, kukurydzę, piasek (jedno pudełko = jeden rodzaj ziaren). W środku chowamy drobne zabawki (np. małe figurki, samochodziki, małe maskotki itp.). Zadaniem dziecka jest włożyć rękę do środka i znaleźć wszystkie „skarby”.

Klamerkowe zabawy

Użycie klamerki jako narzędzia do przenoszenia drobnych przedmiotów (np. próbujemy złapać klamerką małą maskotkę i przenieść ją w inne miejsce). Przypinanie klamerkami na sznurek różnych kształtów wyciętych z papieru (to wasze pranie). Segregowanie klamerki (np. zielone klamerki na jeden sznurek, niebieskie klamerki na drugi sznurek).

Tworzenie cieni na ścianie

Kiedy słońce zachodzi, wykorzystajmy światło domowej lampy do zabawy cieniem. Pokażmy dziecku, że jego palce i dłonie mogą tworzyć bardzo ciekawe wzory na ścianie. Starsze dzieci możemy prosić o odwzorowanie stworzonego przez nas układu rąk.

Rysowanie w mące

Na tacę wsypujemy mąkę i rozprowadzamy ją. Dziecko tworzy obrazy rysując swoimi paluszkami w mące. Może też użyć małych zabawek to tworzenia ciekawych wzorów lub chować w mące zabawki i je odszukiwać. W przypadku braku tacy można użyć szeroki płaski pojemnik.

Kolorowa sól.

Potrzebujemy sól, kredę i kilka pojemniczków. Sól wysypujemy na blat kuchenny lub płaski talerz, kładziemy kredę i wałkujemy. Kiedy kreda ociera się o sól barwi ją. Kolorową sól przesypujemy do pojemniczków. Możemy później rysować palcami w soli lub warstwami wsypywać do szklanych butelek tworząc piękną dekorację. Możemy posmarować dużą kartę klejem i wtedy sytać na nią sól tworząc ciekawe arcydzieła.

Kolorowe obrazki z nakrętek od butelek.

Z nakrętek od butelek można stworzyć różne ciekawe obrazki np.: ludzika minecraft, auto, motyla, dinozaura. Można też spróbować zbudować najwyższą wieżę z różnokolorowych nakrętek.

Zbieranie grzybów.

Rozrzucamy w pokoju klocki lub inne małe drobne elementy. Bierzemy pudełka i udajemy, że zbieramy grzyby. Ta zabawa może się sprawdzić w trakcie sprzątania pokoju.

Życzymy udanej zabawy Magdalena Łukaszuk i Martyna Klejbuk.

Literatura:

1. Sensoryka i motoryka w rozwoju dziecka i uczeniu się w aspekcie terapii integracji sensorycznej / redakcja naukowa Elżbieta Wieczór, Jacek Szmalec, Grzegorz Brzuzy, Warszawa Difin, 2019. ISBN 978-83-8085-917-3.
2. Efektywność terapii integracji sensorycznej w usprawnianiu rozwoju ruchowego i kształtowaniu gotowości szkolnej dzieci 5-6-letnich / Jacek Szmalec., Warszawa Difin, 2019, ISBN 978-83-8085-944-9.
3. Kraina kreatywności : warsztat twórczego pedagoga w pracy z dziećmi / Danuta Krzywoń, Hewilia Hetmańczyk., Sosnowiec: Oficyna Wydawnicza Humanitas, 2019, ISBN 978-83-66165-40-3.
4. Metoda Montessori w domu : 80 zabaw edukacyjnych / Delphine Gilles Cotte, Warszawa: Wydawnictwo RM, cop. 2017, ISBN 978-83-7773-619-7.